

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

1 Απριλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1797

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

1	Καθορισμός δαπανών ήσσονος αξίας που χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) 2021-2025.	17301
2	Άρση και εκ νέου παραχώρηση κατά χρήση του υπ' αρ. 55 οικοπέδου του Ο.Τ. 209 στον Δήμο Περάματος.	17303

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 49700 ΕΞ 2026

(1)

Καθορισμός δαπανών ήσσονος αξίας που χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) 2021-2025.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239) και ιδίως την παρ. 3 του άρθρου 42 και την παρ. 32 του άρθρου 45.

2. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

3. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

4. Το π.δ. 50/2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α' 138).

5. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

6. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

7. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

8. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

9. Το π.δ. 5/2022 «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15).

10. Την υπ' αρ. 32 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου της 27-11-2025 Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την Προγραμματική Περίοδο 2026-2030 (Α' 220).

11. Την υπ' αρ. 62564/4.6.2021 υπουργική απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021- 2025» (Β' 2442).

12. Την υπό στοιχεία Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).

13. Την υπό στοιχεία Υ 121107/26.08.2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διορισμός Γενικής Γραμματέως Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΔΕ και ΕΠΑ) του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 920).

14. Την ανάγκη καθορισμού σαφούς πλαισίου ως προς τις επιλέξιμες δαπάνες ήσσονος αξίας των έργων που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π.Α. 2021-2025, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική, σύννομη και αποδοτική υλοποίηση αυτών.

15. Την υπ' αρ. 44611/16.03.2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού πέραν των προβλεπόμενων στο πλαίσιο του Ε.Π.Α. 2021-2025.

16. Το γεγονός ότι η παρούσα δεν αφορά σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής

1. Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός των όρων, προϋποθέσεων και διαδικασιών για την έγκριση και χρηματοδότηση δαπανών ήσσονος αξίας των έργων που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π.Α. 2021-2025, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την ολοκλήρωση των ανωτέρω έργων, και δύνανται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του εν λόγω Προγράμματος, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη ολοκλήρωσή τους.

2. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται σε όλα τα έργα που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π.Α. 2021-2025 έως 31.12.2025.

Άρθρο 2

Ορισμός και κατηγορίες δαπανών ήσσονος αξίας

1. Ως δαπάνες ήσσονος αξίας για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 5264/2025 νοούνται οι πρόσθετες, συμπληρωματικές ή απολύτως αναγκαίες δαπάνες, οι οποίες δεν μεταβάλλουν ουσιωδώς το φυσικό αντικείμενο, το χρονοδιάγραμμα ή τον προϋπολογισμό του έργου και απαιτούνται για την ομαλή και σύννομη ολοκλήρωσή του.

2. Οι δαπάνες ήσσονος αξίας, οι οποίες, δύνανται να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του ΕΠΑ 2021-2025 αφορούν:

α. Δαπάνες που απορρέουν από ρήτρες αναθεώρησης τιμών.

β. Δαπάνες για αρχαιολογικές έρευνες ή άλλες υποχρεωτικές παρεμβάσεις που επιβάλλονται από αρμόδιες αρχές.

γ. Δικαιώματα προαίρεσης, εφόσον είχαν προβλεφθεί στην οικεία σύμβαση πριν από την έκδοση της παρούσας.

δ. Προκύπτουσες κατά την υλοποίηση του έργου δαπάνες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.).

ε. Υπερμερία κυρίου του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 137 του ν. 4412/2016.

στ. Βλάβες που προέρχονται από ανωτέρα βία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 157 του ν. 4412/2016, και αποκλειστικά από θεομηνίες (πρωτόκολλο θεομηνίας).

Άρθρο 3

Ανώτατο ύψος δαπανών ήσσονος αξίας

Το συνολικό ποσό των δαπανών ήσσονος αξίας ανά έργο, δεν δύναται να υπερβαίνει το συνολικό προϋπολογισμό του Τομεακού ή Περιφερειακού Προγράμματος της περιόδου 2021- 2025 ή το σύνολο του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων, μέχρι τις 31-12-2025, εκάστου Τομεακού ή Περιφερειακού Προγράμματος της περιόδου 2021 - 2025.

Άρθρο 4

Διαδικασία υποβολής και έγκρισης

1. Ο φορέας υλοποίησης ή δικαιούχος, εφόσον πληρούνται οι προβλέψεις των άρθρων 1, 2 και 3, υποβάλλει πρόταση αύξησης της δημόσιας δαπάνης του έργου μέσω ΟΠΣ-ΕΠΑ στην αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης, συνοδευόμενη από τεχνική και οικονομική τεκμηρίωση της αναγκαιότητας τροποποίησης της απόφασης ένταξης.

2. Η Υπηρεσία Διαχείρισης εξετάζει το αίτημα και ως προς την πλήρωση των προβλέψεων 1, 2 και 3, και εφόσον το αποδεχθεί, εισηγείται στον αρμόδιο Υπουργό/Περιφερειάρχη την έκδοση τροποποιημένης απόφασης ένταξης.

3. Στην τροποποιημένη απόφαση ένταξης αποτυπώνεται υποχρεωτικά η περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 2 της παρούσας δυνάμει της οποίας πραγματοποιείται η τροποποίηση, η προσθήκη τυχόν υποέργων καθώς και η μεταβολή του προϋπολογισμού του έργου.

4. Η τροποποίηση της απόφασης ένταξης συνιστά αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

5. Από τη δημοσίευση της παρούσας, ενέργειες υλοποίησης που τυχόν πραγματοποιούνται χωρίς προηγούμενη απόφαση του Φορέα Πολιτικής δεν χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α. 2021-2025.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 26 Μαρτίου 2026

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Αριθμ. 6429

(2)

Άρση και εκ νέου παραχώρηση κατά χρήση του υπ' αρ. 55 οικοπέδου του Ο.Τ. 209 στον Δήμο Περάματος.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 18-26 του ν. 5107/2024 «Αναμόρφωση του προγράμματος «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους» και άλλες ρυθμίσεις για τη βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας - Σύσταση οριζόντιων υποστηρικτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και άλλες διατάξεις» (Α' 64).

2. Τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 72 του ν. 5079/2023 «Οργανωτικές και διαδικαστικές διατάξεις για την ανάπτυξη, παρεμβάσεις για την ενίσχυση της δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 215).

3. Το άρθρο 12 του ν. 5006/2022 «Σπίτι μου - στεγαστική πολιτική για τους νέους, αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας για κοινωνική κατοικία, στεγαστική αποκατάσταση πυρόπληκτων στην περιοχή "Μάτι" και άλλες διατάξεις» (Α' 239).

4. Την παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 44 του ν. 4554/2018 «Ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις-Αντιμετώπιση της αδήλωτης εργασίας-Ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων-Επιτροπεία ασυνόδευτων ανηλίκων και άλλες διατάξεις» (Α' 130).

5. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44).

6. Το άρθρο 2 του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130).

7. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98).

8. Την υπ' αρ. 481994/4045/9-10-2018 απόφαση της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Δωρεάν παραχώρηση κατά χρήση οικοπέδων στο Δήμο Περάματος για τη δημιουργία Βρεφονηπιακού Σταθμού και Δημοτικού Καταστήματος» (Β' 4519).

9. Την υπ' αρ. 13106/15-9-2025 πρόταση του Γενικού Γραμματέα Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής.

10. Το υπ' αρ. 14950/8-7-2025 αίτημα του Δήμου Περάματος.

11. Την υπ' αρ. 96/25-6-2025 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Περάματος (ΑΔΑ: 9ΡΘΙΩΞΔ-ΡΨΝ).

12. Την υπ' αρ. 205/10-6-2025 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Περάματος (ΑΔΑ: 9ΟΕΟΩΞΔ-Ν0Λ).

13. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

14. Το γεγονός ότι η παρούσα δεν αφορά σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ - ΜΙΤΟΣ, διαπιστώνουμε/αποφασίζουμε:

Α) Την άρση της παραχώρησης κατά χρήση στον Δήμο Περάματος του ακινήτου επί της οδού Ηπείρου 32 με ΚΑΕΚ 051181217018 στο Ο.Τ. 209 λόγω μη εκπλήρωσης της προϋπόθεσης Θ) του άρθρου 2 της υπ' αρ. 481994/4045/9-10-2018 απόφασης της Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Δωρεάν παραχώρηση κατά χρήση οικοπέδων στο Δήμο Περάματος για τη δημιουργία Βρεφονηπιακού Σταθμού και Δημοτικού Καταστήματος» (Β' 4519).

Β) Την εκ νέου παραχώρηση κατά χρήση στον Δήμο Περάματος για δέκα πέντε (15) έτη, του αδόμητου ακινήτου με ΚΑΕΚ 051181217018 στο Ο.Τ. 209 επί της οδού Ηπείρου 32 στο Πέραμα, εμβαδού 308,30 τ.μ., με σκοπό την ανέγερση βρεφονηπιακού σταθμού.

Γ) Η ως άνω παραχώρηση χρήσης του ακινήτου γίνεται με τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις:

1. Η χρονική διάρκεια της παραχώρησης ορίζεται σε δέκα πέντε [15] έτη. Ως χρόνος ενάρξεως αυτής ορίζεται η ημερομηνία δημοσίευσής της παρούσας απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Σκοπός της παραχώρησης χρήσης του ακινήτου είναι η ανέγερση βρεφονηπιακού σταθμού.

3. Η ως άνω παραχώρηση χρήσης του ακινήτου γίνεται υπό τη διαλυτική αίρεση:

i. της συνεχούς χρήσης του ακινήτου, αποκλειστικά για τον σκοπό για τον οποίο παραχωρείται, καθώς και
ii. της έκδοσης όλων των απαιτούμενων αδειών ανέγερσης βρεφονηπιακού σταθμού επί του ακινήτου, εντός τριετίας από την έκδοση της απόφασης παραχώρησης.

4. Ο Δήμος Περάματος για την υλοποίηση του σκοπού της παραχώρησης υποχρεούται να λαμβάνει από τις αρμόδιες Αρχές όλες τις κατά νόμο απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις, να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα κατά την υλοποίηση των έργων και να τηρεί όλους τους κανόνες ασφαλείας, όπως εκάστοτε ισχύουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Μετά την ολοκλήρωση των έργων, ο Δήμος Περάματος υποχρεούται να αποστείλει ολοκληρωμένο φάκελο των έργων στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.

5. Ο Δήμος Περάματος έχει την αποκλειστική διοικητική, ποινική και αστική ευθύνη, για κάθε ζημία ή ατύχημα, που τυχόν προκληθεί από την δραστηριότητά του στον παραχωρούμενο χώρο καθώς και από την μη τήρηση των υποχρεώσεών του.

6. Από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης παραχώρησης και για το χρονικό διάστημα της παραχώρησης, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας δεν βαρύνεται με οποιαδήποτε δαπάνη σχετικά με τα εν λόγω ακίνητα, ενώ όλες οι λειτουργικές δαπάνες (τρέχουσες και παρελθόντων ετών που του αναλογούν) και όλες οι απαραίτητες εργασίες επισκευής, συντήρησης, ανακατασκευής κ.λπ. στο ακίνητο θα βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον Δήμο Περάματος.

7. Η παραχώρηση δύναται να ανανεωθεί κατόπιν αιτήματος του ωφελούμενου φορέα. Με τη λήξη της παραχώρησης ο Δήμος Περάματος υποχρεούται να παραδώσει το ακίνητο.

8. Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρων όρων και προϋποθέσεων, η απόφαση παραχώρησης ανακαλείται αυτοδικαίως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Μαρτίου 2026

Η Υπουργός

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

